

Sosyalizmin krizi

Sosyalist hareket bugün ciddi bir kriz yaşıyor. On-yıllardır sosyalist ülkeler olarak savunulan rejimler, bu ülkelerin işçileri tarafından yıkıldı. Bu top-lumlarda işçilerin iktidarda olduğu sanılırken, işçiler bize bu rejimlerin birer dikta-törlük olduğunu gösterdiler. 1989 Doğu Avrupa devrimleri, Tiannenman Meydanı, SSCB'nin dağılması, Nikarag-ua'da Sandinist rejimin iktidarı kaybetmesi vb.dünyanın her yanında Stalinizmi "sosyalizm" diye savunmuş birçok insanı "yoksa sosyalizm düşüncesi hata mıydı?" sorusuyla karşı karşıya bıraktı. Piyasa kapitalizminin sözcüleri "komünizmin öldüğünü" ilan ettiler. Bu şaşkınlık içinde binlerce, onbinlerce sosyalist, kapitalizmin insanlığa bir ge-lecek vaatmediğini, aksine savaşlar, açlık, işsizlik ve baskı vaat ettiğini görseler de alternatifsiz bir şekilde sağ dü-şünmeden etkilenmeye başladılar. Bu savrulmadan kurtulabilmenin ilk şartı dünyada olup biteni açıklayabilmektir.

Kapitalist topluma, parlamentoya seçilen milletvekillerinin yapacağı reformlar veya kendine sosyalist diyen ge-rillaların iktidarı alması ile, **yukarıdan aşağıya** son vermek mümkün mü? Marks'tan bu yana dünya işçi sınıfı dene-yimlerini yorumlayan ve teorize eden sosyalistlerin savunduğu sosyalizm bu mudur?

Bu sorulara olumlu yanıt verenler; yani Rus-ya'nın, Doğu Avrupa'nın, Çin'in, Küba'nın sosyalist olduğunu sa-vunanlar, bu ülkelerin, işçileri sömüren ekonomilere ve baskıcı rejimlere dayandığını anlayamıyorlar ve aynı şekilde neden ve nasıl yıkıldıklarını da açıklayamıyorlar. O halde, ilk ihtiyacımız marksist geleneğin ne olduğunu ve neyi sa-vunduğunu netleştirmektir.

Özgürlük düşü

İnsanların özgürlük özlemi sınıflı toplum kadar eski. Toplumun bir kesimi, diğerini baskıyla kontrol edip sömürmeye başladığından beri insanlar özgürlük için mücadele ediyorlar. Köle sahiplerine karşı ayaklanan köleler, toprak sahi-bine karşı ayaklanan köylüler özgürlük için mücadele ediyorlardı. Tüm bu popüler isyanlar dini bir içerik taşıyordu. İn-sanlar yüzyıllarca kurtuluşu tanrıda veya onun atadığı bir liderde aradılar. Bu mistik dünya görüşü işçi sınıfının mo-dern bir sınıf olarak ortaya çıkışına kadar özgürlük mücadelelerine egemen oldu. Ancak sanayi devrimiyle beraber modern işçi sınıfı ortaya çıktıktan sonradır ki, toplumun insanlar tarafından yeniden ve başka türlü örgütlenebileceği düşüncesi de ortaya çıktı. Aşağıdan sosyalizm düşüncesi bu gelişme içinde doğdu. Bu sürecin başlangıcında sosyalist düşünce son derece elitist ve anti-demokratikti. Ancak birkaç onyıllık işçi mücadeleleri içinde sosyalizm, ezilenlerin kendi eylemleriyle kurtuluşunu ifade eden bir hareket halini aldı.

Sosyalist düşüncenin doğuşu

Sosyalizm terimi yazılı literatürde ilk kez 1827 yılında İngiltere'de ortaya çıktı. 5 yıl sonra Fransız yazınında kulla-nılmaya başlandı. Sosyalist düşünce ve sosyalist hareketin ilk kez Fransa ve İngiltere'de ortaya çıkması tesadüf de-ğildi. Sosyalizm düşüncesi bu iki ülkedeki devrimlerin ürünüydü. İngiltere'deki sanayi devrimi ve Fransa'da burjuva demokratik devrimi.

1789-99 Büyük Fransız Devrimi tarihte görülen en kitlesel halk mücadelelerine sahne oldu. Devrim, kabaca monarşiden nefret eden Paris'li yoksul kitlelerin üstünde yükseldi. Bu kitleler "özgürlük, eşitlik ve kardeşlik" slogan-ları ile mücadeleye atıldılar. Monarşiye karşı bir isyan olarak başlayan hareket her türlü baskı ve otoriteye, toprak sa-hiplerine, papazlara ve fabrika sahiplerine karşı bir mücadeleye dönüştü. Monarşiye karşı hareket toplumun geniş ke-simlerini birleştirmişti, ancak mücadele gerileyince yeni bir egemen sınıf, kapitalistler eşitsizliğe dayalı mülkiyetleri-ni korumak ve iktidarlarını kurmak için hareketi durdurmaya çalıştılar. Sonuçta halk hareketi, tutucu ve devrimci ola-rak iki kampa bölündü.

Tutucu kampa, özgürlüğü mülk edinme özgürlüğü olarak anlayanlar vardı. Devrimci kamp, Paris yoksullarını temsil ediyordu ve eşitlik olmadan özgürlük olmayacağını biliyordu. Özgürlük bazılarının açlıktan ölme, diğerlerinin ise bunların emeğine el koyarak zenginleşme özgürlüğü olduğu sürece anlamsızdı. Fransız Devriminden sonra, de-mokراسi ve özgürlüğün bir eşitlik toplumu gerektirdiği şeklindeki temel sosyalist fikir doğdu. Fransız radikalleri, her-kesin üretime ve servetin bölüşümüne eşit olarak katılmasının özgürlüğün ön koşulu olduğunu anladılar.

Ama eşitliğe dayanan bir toplum, herkese yetecek kaynaklar ve bolluk gerektirir. Ekonomik hayat geri kaldığı sürece, eşitlik sadece yoksulluğun eşit paylaşılması anlamına gelebilir. Sağlıklı ve aktif bir kitlesel demokrasi için

herkesin temel ihtiyaçlarının karşılanabilmesi gereklidir. Dolayısıyla ekonomik gelişme belli bir düzeye ulaşmadıkça, Fransız devrimcilerinin özgürlük ve eşitlik talepleri ütopyik kalmaya mahkumdu. Ancak İngiltere'deki sanayi devrimi muazzam bir ekonomik gelişimi başlattıktan sonra, eşitlik ve bolluğa dayalı bir toplum gerçekleştirilebilir hale geldi.

1800'lerin başında geliştirilen yeni üretim araçları ve teknikleri, çalışma koşullarını hafifletme ve aynı zamanda herkese yetecek kadarını üretebilme olanaklarını getirecekti.

Tabii gerçekte böyle olmadı. İşçilerin koşullarını iyileştirmek yerine, olanaklar yeni sanayi kapitalisti sınıfın servetini çoğaltacak şekilde kullanıldı. Ancak kimi yazarlar sanayi devriminin hayatlarını iyileştirmek için taşıdığı potansiyeli gördüler. İyi niyetli kimi bankerler ve fabrika sahipleri, sanayi devriminin insanlık için kullanılabilirliğini düşündüler. Bunların çoğu "ütopyik sosyalizmin" savunucuları haline geldi.

En tanınmışlarından Robert Owen, bir tekstil fabrikatörüyü. Diğer ütopyik sosyalistler gibi o da toplumun kitlesel demokrasiye dayalı bir dönüşümünü öngörmüyordu. Owen için işçi sınıfı zavallı, zayıf bir gruptu. Owen'in sosyalizmi, çalışan kitlelerin koşullarını düzeltmek için zengin iş sahiplerini ve hükümet üyelerini ikna etmeye dayanıyordu.

Owen gibi, Fransız ütopyik sosyalistleri Fourier ve Saint-Simon da benzer şeyler savunuyorlardı. Saint-Simon banker ve toprak sahibiydi. Uluslararası bir bankerler komitesinin yöneteceği planlı, modern bir sanayi toplumu kurmak istiyordu. Özgürlükleri ve demokrasiyi genişletmek gibi iddiaları hiç yoktu. Fourier, endüstrinin, özgürleşme için getirdiği potansiyel olanakları görmeyerek endüstri öncesi topluma dönmeyi özlüyordu. Ayrıca sosyalist toplum için işçilere değil, sosyalist ütopyaya ikna olacak aydınlanmış yöneticilere bel bağlıyordu. Yeni toplumun detaylı planlarını yaparak, ikna etme umuduyla bu planları Rus Çarı'na ve ABD başkanına yolladı. Bu ilk ütopyik sosyalistlerin ortak yönü, toplumun sosyalist dönüşümü için egemen sınıfın iyi niyetli üyelerine güvenmeleriydi. Hepsisi de sosyalizmin, ancak demokratik olarak, yani işçilerin kitlesel eylemi ile başarılabilirliğini yadsıyordu. Çalışan kitleler bu dönüşümün öznesi değil nesnelereydi. Bu nedenle görüşleri yukarıdan sosyalizmin bir türü olarak sınıflandırılabilir.

Ancak bu dönemde devrimci bir sosyalizm düşüncesi vardı. Bu akıma "komplocu komünizm" denebilir. Fransız Devriminin yenilgisinin ardından Babeuf ile etrafındaki isyancıardan oluşan bir grup komünist, bir perspektif geliştirdiler. Babeuf ve yoldaşları, gerçek demokrasinin ancak servetin kolektif mülkiyeti temelinde kurulabileceğine inanıyorlardı. Ama toplumun çoğunluğunu kendi komünist programlarına kazanmayı olanaksız görüyorlardı. Köylüler ve zanaatkarlardan oluşan kitlelerin büyük kısmı, kendi küçük özel mülklerinin korunmasından başka bir şey istemiyordu. Toplumun sosyalist bir dönüşümüne ilgileri azdı. Bu nedenle Babeuf ve sonraki izleyicisi Blanqui ancak bir azınlığın, komünist bir elitin yapacağı bir devrimi öngörebiliyorlardı. Dolayısıyla demokrasi onların programına yabancıydı.

Anarşist özgürlük miti

1830'larda geliştirilen bir başka radikal doktrin de anarşizm idi. Anarşizm sık sık gerçek demokrasi ve özgürlüğü savunan bir düşünce akımı olarak görülür. Oysa gerçekte doğuştan itibaren anti-demokratik bir tezdır. Anarşizmin iki kurucusu Pierre-Joseph Proudhon ve Michael Bakunin her açıdan elitist ve otoriter teoriler geliştirdiler.

Sonraki anarşistler bazı "aşırılıkları" terketmiş olsalar da felsefelerinde kitle demokrasisi ve işçi iktidarına düşmanlık beslemeye devam ettiler.

Anarşizm, kapitalist toplumun büyümesine muhalefet ederek doğdu. Ayrıca kapitalizme olan düşmanlığında, bireyin özgürlüğünü kendine merkez aldı. Ama anarşizmin savunduğu özgürlük, işçi sınıfının kolektif olarak yeni bir toplum yaratma özgürlüğü değildi. Anarşizm, küçük mülk sahibinin -dükkan sahibi, zanaatkar ve satıcının- büyük ölçekli kapitalistlere karşı özgürlüğünü savunuyordu. Anarşizm, kapitalizmin kaçınılmaz ilerleyişini temsil ediyordu. Bu yüzden geçmişe ait değerleri yüceltti; bireysel mülkiyet, ataerkil aile, ırkçılık.

Anarşizmin "babası" olarak ilan edilen Proudhon iyi bir örnektir. Boş zamanlarında matbaacılık yapan Proudhon, Fransa'da kapitalizmin doğuşuna şiddetle muhalefet etti. Ama geriye doğru bakan bir muhalefetti bu. Sanayi devriminin keşiflerini kullanacak kolektif mülkiyete dayalı yeni bir topluma dayanmıyordu. Bunun yerine, ütopyasının temelini küçük özel mülkiyeti koyuyordu. Onunki, doğan işçi sınıfı için değil, yok olan zanaatkar, küçük tüccar, zengin köylüler ve küçük burjuvazi için bir doktrindi. Proudhon gelişen işçi sınıfının gücünden öylesine korkuyordu ki, işi sonunda sendikalara muhalefet etmeye ve polislerin grev kırmasını desteklemeye kadar götürdü.

Demokrasiye açıkça karşı çıktı. ‘‘Bütün bu demokrasi midemi bulandırıyor’’ diye yazdı. Kendisine göre ideal toplumu anlattığı yazılarında, seçimlerin , hür basın , 20’ den fazla insanın bir araya geleceği toplantıların bastırılacağına savundu.

‘‘Genel bir engizisyon’’ uygulanmasını ve ‘‘birkaç milyon insanın’’ çalışma kamplarına toplanmasını istedi. ‘‘Kitleler, bize hükmetmelerine izin vermeden medenileştirmemiz gereken barbarlardır’’ diye yazıyordu.

Bu görüşleriyle tutarlı biçimde her türlü gericiyi destekledi. Yahudilerden nefret eden bir ırkçıydı ve yahudilerin ‘‘yokedilmesini’’ öneriyordu. Amerikan siyahlarının kurtuluşuna muhalefet etti ve Amerikan iç savaşında Güneyli köle sahiplerini destekledi. ‘‘Kadınların özgürlüğü yalnızca evlilik, annelik ve ev işleriyle gerçekleştirilebilir’’ diye yazdı.

Anarşizmin Rus kurucusu Michael Bakunin, Proudhon’un bir çok görüşünü benimsiyordu ve ‘‘Proudhon hepimizin ustasıdır’’ diyordu. Yahudilerin -Karl Marks dahil olmak üzere- uluslararası bir komplo içinde olduklarına inanıyordu. Rusların insanlığı anarşist ütopya götüremekle görevli olduğuna inanan bir Rus şovenistiydi. Bu ütopyanın nasıl bir toplum olacağı kendi örgütlenme yöntemlerinde ifadesini buluyordu. 1865-66’da Napoli’de kurulan Uluslararası Kardeşlik Örgütü son derece komplocu ve otoriterdi. Masonik model üzerine kurulmuştu ve Bakunin’in atamalarıyla çalışan bir hiyerarşiye dayanıyordu.

Proudhon ve Bakunin’in bu özellikleri kişiliklerinden kaynaklanmıyordu. Elitizm, otoriterlik ve gerici düşünceleri desteklemesi anarşizmin doğasından, kaynaklanıyordu. Bugün de birçok anarşist, kolektif grubun demokratik kararlarına karşı, bireyin ‘‘özgürlüğünü’’ savunur.

Anarşizmin savunduğu şey politik özgürlük değil, politikadan özgürlüktür. Bu da çoğu kez anarşistleri örgütlü işçi sınıfı eylemlerine karşı çıkmaya sürükler. Egemen kapitalist sınıfın merkezi devleti, ordusu vb. ile karşımızda olduğu koşullarda, işçi sınıfının politikadan, iktidardan vb. uzak durmasını savunmak yanlıdır.

Anarşizmin bir türü olan sendikalizm ise işçi sınıfının kitlesel eylemleri ve kararının gerekliliğini savunduğu için kesinlikle anarşizmden üstündür, ancak sınıfın politik eylemine karşı çıktığı için o da işçilerin toplumu değiştirme mücadelesinde asla doğru yolu gösterememiştir.

Marksiizm: Aşağıdan sosyalizm

Görüldüğü gibi 1820 ve 30’ların düşüncesi son derece elitist ve anti -demokratikti. Her üç akım da -ütopik, komplocu ve anarşist- sıradan insanların kendilerinin yeni demokratik bir toplum kurmaları fikrine yabancıydı.

1840’lara gelindiğinde yeni bir sosyalist düşünce akımı doğmaya başladı. İngiltere ve Fransa’da ki sanayi devrimi, toplumda yaygın bir değişimi zorlayan yeni bir toplumsal gücü ortaya çıkardı. Bu güç işçi sınıfıydı. Bu sınıf büyük fabrika ve işyerlerinde yoğunlaşmış ve gittikçe artan ölçüde kolektif eyleme, grevlere, sendikalarda örgütlenmeye yönelen ücretli emekçilerden oluşuyordu.

1830 ve 1848 yılları arasında endüstriyel işçi sınıfı Avrupa’da siyasetin şeklini değiştirdi. İngiltere’de 1820’lerin ortalarında büyük grev dalgaları yaşandı. 1834’te Büyük Ulusal Sendika kuruldu. 1842’de kitle grevleri oldu. 1847’de işçiler arasındaki yoğun kampanya hükümeti 10 saatlik işgünü yasasını kabul etmek zorunda bıraktı. Fransa’da 1831 ve 1834’te Lion’lu iplikçiler arasında grevler ve isyanlar oldu. 1832 ve 1834’te Parisli işçiler ayaklandı. İşçi sınıfı eylemlerinin bu militanca yükselişi bazı radikal yazarları ve örgütçüleri etkiledi. Bazı sosyalistler işçi sınıfını, toplumu değiştirebilecek güç olarak görmeye başladılar. Az sayıda teorisyen işçi sınıfının kendi eylemi aracılığıyla kurtuluşundan bahsetmeye başladı. Fransız devrimci Flora Tristan, işçi sınıfının kendi kurtuluşu, kadının kurtuluşu ve dünya çapında bir işçi örgütlenmesi önerilerini birleştirdi. Ancak işçi sınıfının sosyalist düşüncenin merkezine oturması Alman sosyalist Karl Marks’ın yazılarında ve örgütlenme çabasında gerçekleşti. Marks aşağıdan sosyalizm ilkesi üzerine tamamen yeni bir sosyalist dünya görüşü geliştirdi.

Fransa’da işçilerin politik eylemlerini ve İngiltere’de sanayi devriminin gelişimini gören Marks bu deneyimlerden, sömürücü işveren ile sömürülen işçilere bölünmüş bir toplumda tam demokrasinin kurulamayacağı sonucuna vardı. Kapitalistler ekonomik iktidarı ellerinde tuttıkları sürece politik hayata da egemen olmaya devam edeceklerdi. Gerçek demokrasi için toplumdaki sınıf ayrımını aşmak gerekiyordu. Ancak bundan sonra her birey toplumsal ve politik ilişkilere tamamen ve eşit olarak katılabilirdi.

Ütopiklerin tersine, Marks, sosyalizmin demokrasinin daha üst bir basamağını temsil ettiğini savundu. Demokrasiyi yadsıyan tüm sosyalist ve komünist görüşlere muhalefet etti. 1847’de şöyle yazdı: ‘‘ Biz kişisel özgürlüğü yo-

ketmek, dünyayı dev bir kışlaya veya işyerine çevirmek isteyen komünistlerden değiliz. Bazı komünistler vicdani bir rahatsızlık duymadan kişisel özgürlüğü reddediyor ve onu eksiksiz bir uyumun önünde engel olarak gördüklerinden dünyadan defetmek istiyorlar. Ama bizim eşitlik kazanmak için özgürlükten vazgeçmeye niyetimiz yok. Başka hiçbir toplumda özgürlüğün komünal mülkiyete dayalı bir toplumdaki kadar garanti altında olacağına inanmıyoruz”.

Aynı ölçüde önemli bir başka nokta da şuydu: Sosyalizm yeni bir özgürlük toplumunu temsil ettiğine göre, bu toplum insanların kendilerini özgürleştirdikleri bir süreç içinde kurulmalıydı. Marks, kitlelerin koşullarını değiştirmeleri için bir elite bel bağlayan ütöpliklerin tersine, kitlelerin kendilerini kurtarmak/özgürleştirmek zorunda olduklarını savundu. Özgürlük çalışan insanlar için ele geçirilip onlara verilemezdi. Sosyalizm ancak ezilenlerin kitlesel demokratik eylemi ile gerçekleşebilirdi.

Kendi öz eylemi ile kurtuluş ilkesini -sosyalizmin ancak işçi sınıfının kendi örgütlenmesi ve harekete geçmesi ile kurulabileceği ilkesini- sosyalizmin temeli haline getiren ilk düşünür Marks'tı. Birinci Enternasyonal'in '*Hedefler*' bildirisinde yazdığı gibi “işçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır.”

Komplocu komünistlerden farklı olarak Marks toplumda, sosyalizmi kuracak bir çoğunluk olduğunda ısrar etti. Ücretli işçilerden oluşan modern sınıfın, üretim içinde tuttuğu yer ve örgütleniş biçiminden ötürü mücadele sürecinde sosyalist hedeflere itileceğini savundu. Kapitalizmin, insanlık tarihinde ilk kez büyük işyerlerinde kolektif olarak çalışan ve ezilen bir sınıf yarattığını gördü. Bu sınıf ancak hep beraber kurtulabilirdi ve eğer toplumu yeniden örgütleyecekse, bunu ancak kolektif olarak yapabilirdi.

Eğer fabrikalar, madenler, atölyeler, bürolar oralarda çalışanların kontrolüne geçecekse bu ancak binlerce ve binlerce çalışan insanın örgütlü eylemi ile gerçekleşebilirdi. Dolayısıyla bir işçi sınıfı devrimi doğal olarak, servet üreten araçların -fabrikalar, madenler, atölyeler ve büroların- işçi sınıfının bütünü tarafından kontrol edildiği kolektif yeni bir ekonomik biçime ulaşacaktı.

Böylesi demokratik ve kolektif bir toplum mümkün olan en geniş politik demokrasi üstünde kurulabilirdi. 1871'de Paris'te kısa ömürlü Paris Komünü kurulduğunda Marks işçi devletinin ve işçi demokrasisinin alacağı biçimi görebildi.

Mart 1871'de Fransız ordusu Prusya'ya yenildi. Fransa'nın Prusya tarafından işgalinden korkan Paris işçileri ayaklanarak şehrin kontrolünü ele geçirdiler. İki ay kadar Paris'i işçiler yönetti. İktidarlarını sağlamlaştırmak için bir dizi yaygın demokratik önlem aldılar. Düzenli orduyu dağıtarak halk milislerini oluşturdular. İnsanlara seçilmiş temsilcilerini geri çağırma hakkını getirdiler. Temsilcilerin ortalama işçi ücretinden fazlasını almasını yasakladılar, tüm erkeklere oy ve eğitim hakkı tanıdılar.

Marks, derhal Paris Komünü'nün taleplerine sahip çıktı. Bu ilk işçi devriminden önemli dersler çıkardı. Paris Komünü'nden önce, Marks işçi devriminin alacağı biçim üzerinde fazla düşünmemişti. Bu deneyimden çok önemli bir sonuç çıkardı: İşçi sınıfı, mevcut devlet aygıtına el koyup onu kendi amaçları için kullanamazdı, işçi demokrasisi ve işçi iktidarını güvenceye almak için tamamen yeni bir devlet biçimi yaratmak zorundaydı. Düzenli ordunun kaldırılması, parasız ve eşit eğitim, oy hakkı, temsilcileri geri çağırma hakkı ve temsilcilerin ücretlerinin sınırlanması işçi devletinin temel unsurlarıydı. Marks Paris komünü için şöyle yazdı: “Komün aslında bir işçi sınıfı hükümetidir... Emeğin ekonomik kurtuluşunun hangi politik biçimde gerçekleşeceği sonunda keşfedildi.” Ekonomik kurtuluş, sınıf ayrımının ve üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin ortadan kaldırılması, yalnızca işçi sınıfının kendi devleti ile doğrudan ve demokratik yönetimi altında gerçekleşebilirdi.

Marks'ın sosyalist perspektifi, kitle demokrasisi ile kolektif mülkiyet ve yönetime dayalı ekonomi fikirlerinin gerçek bir birleşimiydi. Marks'ın düşüncesi sosyalist politikada tamamen yeni bir yöneliş ortaya koydu. Marks'ın sosyalizminin merkezinde iki temel ilke vardır. Birincisi, işçi sınıfı kendisini kendi kolektif eylemi ile kurtarmak zorundadır. Özgürlük işçi sınıfına verilemez, onun tarafından alınmalıdır. İkincisi, toplumun sosyalist dönüşümü için, işçi sınıfı eski devleti devirmek ve yeni, tamamen demokratik bir devlet kurmak zorundadır. Bu iki ilke -kendi eylemiyle özgürleşme ve demokratik işçi devleti- “Marksizm'in”, “aşağıdan sosyalizm” teorisinin temeli haline geldi.

Marks'tan Lenin'e

Marks'ın 1883'de ölümünden sonraki 50 yıl içinde aşağıdan sosyalizm geleneği muazzam değişikliklere uğradı.

1890'larda dünya kapitalizmi 20 yıllık bir ekonomik gelişme dönemine girdi. Bu dönemde çoğu işçinin yaşam stan-

dartı yükseldi. Kitleler halinde sendikalara ve sosyalist partilere girdiler. Birçoğu Marksist fikirlerden etkilenmeye başladı.

Örneğin Almanya'da Sosyal Demokrat Parti'nin 1912'de 1 milyon üyesi vardı ve o yılki seçimlerde 4 milyon oy aldı. İnsanlar militanca veya devrimci mücadeleler olmaksızın hayatın iyileştiği bu dönemde, hayat koşullarının kaçınılmaz olarak hep iyileşeceği düşüncesine alıştılar. Sosyalistler de bundan bağışık değildi. Avrupa sosyalistleri o dönemde, sosyalizmin aşamalı olarak (evrilerek) başarılı olabileceğine, bunun da kapitalizmin yavaş yavaş, reformlarla bir refah kapitalizmine dönüştürülmesi ile mümkün olduğuna inanmaya başladılar.

Marks'ın, sosyalizme ancak toplumun aşağıdan devrimci bir biçimde dönüştürülmesi ile ulaşılacağı fikri bir kenara atıldı. Bunun yerini kapitalizmin yavaş yavaş ve kendiliğinden sosyalizme ulaşacağı fikri aldı. Sosyalizme böylesi bir geçiş, parlamentoya sosyalist milletvekillerinin seçilmesi ile mümkün olabilecekti. Alman sosyalist Edward Bernstein bu reformist, tepeden inme sosyalist anlayışın en açık sözcüsüdür. Ama Avrupada'ki sosyalist partilerin hepsi bu görüşlerden etkileniyordu. Bu görüşlerin daha da sulandırılmış hali bugün de, sosyal demokrat partilerin görüşleri olamaya devam ediyor.

Sosyalist düşünce içinde bu dönemdeki egemen eğilim, yukarıdan sosyalizmin bir çeşidiydi. Sosyalist toplumun yaratılmasında işçi hareketinin rolü sıfır ya da çok küçük görülüyordu. Bunun yerine kapitalizmin sosyalizme evrimi seçilmiş görevlilere teslim ediliyordu. Bu doktrin geniş etkisine rağmen bazı Marksistler aşağıdan sosyalizm düşüncesini savunmaya devam ettiler. Bunların en önemlisi Polonyalı devrimci Rosa Luxemburg idi. Luxemburg, reformistlere karşı tartışırken kapitalizmin sonsuza kadar genişleyemeyeceğini er ya da geç krizlere ve militarizme dönüşeceğini savundu. Dolayısıyla insanlığın önünde iki seçenek vardı: **Ya sosyalizm ya da barbarlık**

1914'de savaşın başlaması onun öngörüsünü doğruladı. Avrupa sosyalizminin bütün reformist kanadı, kapitalist uluslar arasındaki tüm savaşlara muhalefet etme ilkesini terk ettiler. Her biri kendi hükümetlerini destekleyerek yurtsever oldular. Luxemburg - Rus devrimcileri Lenin ve Troçki ile beraber - Avrupa sosyalist hareketinin enternasyonalist kanadının başını çekerek savaşan tüm taraflara muhalefet etti ve tüm ülkelerin işçilerini savaşı reddetmeye ve kendi ulusal hükümetlerini devirmeye çağırdı. Savaşın sonuna gelindiğinde işçi sınıfı devrimleri patlak verdi. Önce Rusya'da, sonra Almanya'da, daha sonra ise Macaristan, Avusturya ve İtalya'da.

Luxemburg, 1918-19 Alman Devrimi'nde merkezi bir rol oynadı. Alman devrimi esnasında şöyle yazdı: "Sosyalizm mücadelesi kitleler tarafından verilmelidir; kapitalizmle göğüs göğüse, her fabrikada, her proleterin işvereni-ne karşı vereceği bir mücadele olmalıdır. Sosyalizm ne yasalarla ne de, ne kadar sosyalist olursa olsun, bir hükümet tarafından kurulamaz. Sosyalizm kitleler tarafından, her bir proleter tarafından yaratılmak zorundadır. Kapitalizmin zincirleri, üretildikleri yerde kırılmak zorundadır. Sosyalizm ancak bu şekilde kurulabilir."

Alman işçilerinin mücadelesi reformist "sosyalistlerden" oluşan bir hükümet tarafından ezildi. Aynı "sosyalist" hükümet Rosa ve yoldaşı Karl Liebknecht'in öldürülmesini organize etti. Bürokratik ve yukardan aşağıcı reformist sosyalizmin, kitlelerin kendi eylemlilikleri ve aşağıdan mücadelesi ile ilgisi yoktu.

Alman devrimi yenildi ama Rusya'da işçi sınıfına iktidarı almasına başarıyla önderlik eden kitlesel bir sosyalist parti vardı: Bolşevik Partisi. Lenin, Çarlık Rusyası'nın Avrupa'dan çok farklı koşullarında 1902'den beri devrimci bir işçi partisi inşa etmek için mücadele ediyordu. Batılı sosyalistlerin tersine Rus Marksistleri, kendilerini reformist yanlılara itecek ekonomik refah ve genişleyen politik demokrasi koşullarında yaşamıyorlardı. Sosyalist harekette Birinci Dünya Savaşı'nın yarattığı krizle beraber, Lenin Bolşeviklerin dünya görüşünü iki önemli noktada geliştirdi. Devlet ve Devrim'de devletle ilgili marksist tutumu geliştirerek savundu: İşçi sınıfı kapitalizmin geliştirdiği bürokratik ve elitist devleti yıkarak yerine kendi demokratik işçi devletini koymak zorundaydı. "Ezilen sınıfın kurtuluşu, egemen sınıfın devleti iktidarını yıkmadan mümkün değildir! Yeni işçi devlet ile demokrasi nüfusun öylesi büyük bir kesimine yayılacak ki, özel bir baskı aygıtına duyulan ihtiyaç ortadan kalkacak. Bu nedenle işçi devleti bir geçiş devletidir."

İkincisi, Lenin 1917'de Rus devriminin doğası hakkında, Troçki'nin görüşlerini kabul etti. Rus sosyalizmindeki bütün belli başlı akımlar yıllarca, Rusya'da bir işçi devriminden önce bir burjuva demokratik devrimin gerekli olduğunu savunmuşlardı. Bu devrim, Çarlığa karşı ve liberal kapitalizmi kurmak için yapılacaktı; sosyalizmi değil.

1906'da Leon Troçki farklı bir görüş geliştirdi. Demokratik reformlar ve demokratik cumhuriyet mücadelesinde yalnızca işçi sınıfı istekli ve başarılı olabilirdi. O halde neden Çarlığı yıktıkları noktada durmalıydılar? Neden demokratik haklar için mücadeleyi, işçi kontrolü ve sosyalist demokrasi için mücadele olarak devam ettirmesinlerdi?

Troçki aslında Rusya’da demokrasinin ancak bir işçi devrimi ile kurulabileceğini savundu. Demokratik haklar için yapılan mücadele, otomatik olarak işçilerin iktidar mücadelesine dönüşecekti.

Sosyalizmin kuruluşu için bolluk ve refah zorunlu bir önkoşuldur. Rusya’nın bunu beceremeyecek kadar geri bir ülke olduğu eleştirisine cevap verirken Troçki, Avrupa’nın geri olmadığını, Rus devriminin Avrupa çapında bir çatışmanın parçası olacağını savundu. Merkez ve Batı Avrupa’nın ileri işçi hareketlerinin yardımı ile Rusya, liberal kapitalizm basamağını atlayıp sosyalizmin kuruluşuna girişebilirdi. Troçki bu süreci “sürekli devrim” olarak tanımladı. Devrim iki anlamda sürekli olmak zorundaydı: 1-Demokrasi savaşımı işçi iktidarı için bir devrime dönüşmek zorundaydı. 2-Rus devrimi yayılarak Avrupa devrimin-hatta dünya devriminin-parçası haline gelmeliydi.

Şubat 1917’de St. Petersburg’daki işçi kadınlar barışı ve ekmek talepleriyle sokaklara çıktıklarında Rus devriminin başladığını çok az insan anlayabildi. Çarlığa karşı bir mücadele, hızla devrimci bir mücadeleye dönüşürken, Lenin, Troçki’nin bakış açısını savunarak "işçi devrimi"nin gündemde olduğunu ilan etti. Aynı zamanda Troçki örgütlü bir parti olmadan hiçbir devrimin başarılı olamayacağını gördü ve Bolşevik Partisi’ne katıldı. İkiisi birlikte Bolşevik Partisi’ne işçilerin Ekim 1917 ayaklanmasına öncülük etmek üzere yön verdiler.

Rus devrimi yepyeni bir toplumsal örgütlenme üzerinde temellendi; işçi konseyleri (sovyetler). Fabrika ve işyerlerinden seçilmiş delegelerden oluşan bu konseyler Rusya’nın yeni karar verici kurumu haline geldiler. Bunlar delegelerin, seçmenler tarafından geri çağrılabilirdi doğrudan demokratik organlardı. Bu nedenle Lenin ve Troçki “Bütün iktidar sovyetlere” sloganını Rus devriminin merkezi sloganı yaptılar. Sovyet, yeni işçi devletinin temeli olacaktı ve işçi demokrasisini temsil ediyordu. Gerçekten de 1917 ayaklanmasından sonra bu konseyler yeni türden bir devlet haline geldiler. Milyonlarca işçi ve köylü ilk kez kendi hayatlarını etkileyen önemli konulardaki kararları oluşturma olanağı buldular. Fabrikaların kontrolü işçiler tarafından ele alındı, yoksul köylüler toprağa el koydular, tamamen yeni bir toplumun temelleri atılıyordu.

Ama gerekli olan başka şeyler de vardı. Birincisi barışı sağlamaktı. Profesyonel bir ordu kurmak ve savaşmak zorunda kaldığı sürece işçi devleti demokrasiyi yerleştiremezdi. İkinci gerekli unsur bolluktu. İnsanların temel ihtiyaçları karşılanmadan canlı, doğrudan ve aktif bir demokrasi yaşatılamazdı. Bu nedenle üçüncü bir faktör gerekliydi; devrimin yayılması. Rus işçilerinin gerek duyduğu ekonomik yardımı ve savaş tehlikesine son verilmesini yalnızca başarılı Avrupa devrimleri sağlayabilirdi. Lenin devrimden 4 ay sonra “Alman devrimi gerçekleşmezse mahfoluruz” derken bunları ifade ediyordu.

Uluslararası sosyalizm mi, devlet kapitalizmi mi?

Rus devrimi, Alman devrimi ve Alman işçilerinin desteği ile tamamlanmadı. Bunun yerine 14 ülkeden 17 işgal ordusu ile karşılaştı. İzole bir halde kendini savunmak zorunda kaldı. Troçki’nin önderliğinde kurulan Kızıl Ordu, 3 yıl boyunca Rusya’nın her tarafında kapitalist dünyanın ordularıyla savaştı. Sonunda Kızıl Ordu savaşı kazandı ama ödenen bedel çok yüksekti. Rus endüstrisi çöktü. Nüfusunu besleyemez hale geldi. Ekonomik ve toplumsal çöküş, politik çürümeyi de getirdi. İşçi demokrasisi dağıldı ve yeni bir bürokrasi iktidara yükseldi. 1920’ye kadar sanayi üretimi 1913 düzeyinin %13’üne indi. Açlık vardı. Troçkiye göre kimi bölgelerde yamyamlık başladı. İnsanlar yiyecek bulmak için köylere göçetmeye başladılar. En önemli sanayi şehri olan Petersburg’un nüfusu 1917 ile 1920 arasında 2,5 milyondan 574 bine düştü. Şehirde kalan işçiler çalışamayacak kadar aç veya hastaydı. 1918-20 arası 1.6 milyon insan tifüs, dizanteri ve koleradan öldü.

1920’ye gelindiğinde Rusya değişmişti. İşçilerin çoğunun savaş sırasında ölmesi ya da köylere çekilmeleriyle birlikte, işçi demokrasisi gerçek anlamda ortadan kalkmıştı. Bolşevik Parti iktidarda tek başına kaldı. Lenin 1924’de öldüğünde parti de iki çizgi vardı:

Stalin etrafında iktidara yerleşen grup, yükselen sovyet bürokrasisini temsil ediyordu. Bu grup Rus hükümetinin, sosyalizmi tek ülkede inşa etmesi gerektiğini savunuyordu. Bu grup için sosyalizm, işçi demokrasisinin organları olan sovyetler ve uluslararası bolluk ekonomisindeki temellerini kaybetmişti. Bunlar sosyalizmi kitle demokrasisine olanak tanımayan bürokratik bir iktidar ile özdeşleştirdiler. Sosyalizmi, geri Rusya’ya katı iş disiplini ve yoksulluk sınırındaki bir ücret düzeyi temelinde sanayileştirecek, devlet kontrollü, planlı bir toplum olarak tanımlamaya başladılar.

Troçki etrafındaki grup-Sol Muhalefet-, Lenin’in ölmeden önceki son mücadelesine sahip çıkarak Stalin’in politikalarına karşı mücadele etti. 1920’lerin ortasında Sol Muhalefet iki temel noktayı savunuyordu: 1-Bolşevik Parti,

sendikalar ve sovyetlerde demokrasi yeniden kurulmalıydı. 2-Sovyet hükümeti, Rusya'nın kurtuluşunun devrimin yurtdışında yayılmasında olduğunu kabul etmeli ve tek ülkede sosyalizm fikrinden vazgeçmeliydi.

1927'ye gelindiğinde iki kesim arasındaki çatışma sona ermişti. İşçi sınıfı aç ve demoralize olmuş haldeydi. Sol Muhalefetin çağrılarına cevap vermedi. Bu arada yüzbinlerce kariyerist, Bolşevik Partisi'ne katıldı. Çoğu eski Çarlık memuru kendilerini "komünist" ilan ederek iş buldular. Partinin bu yapısı içinde Stalin kanadının zaferi garantilendi. 1927'de Troçki partiden ihraç edildi. Kaynaklar insan ihtiyaçlarının karşılanmasından, dev bir sanayi-askeri ekonomi inşa edilmesine kaydırıldı. Çünkü Rusya'nın batı ile rekabet edebilmesi isteniyordu. 1927'de partideki muhalefetin ihracı, tutuklanmalar vb. dalgası yaşandı. Zorunlu Çalışma Kampları kuruldu. 1931'e kadar 2 milyon insan bu kamplara gönderildi. 1933'de 5 milyona ulaşan bu sayı 1942'de 15 milyona çıktı.

1928'de grevler yasadışı ilan edildi. İş değiştirmek yasaklandı. Sendikalar devlete tamamen bağlı kılındı, boşanma zorlaştırıldı, kürtaj yasaklandı, eşcinsellik suç haline geldi vb. Devrimin işçi demokrasisi ile beraber getirdiği tüm demokratik haklar yok edildi.

1929'da "Batı'yı yakalamak ve geçmek" için Birinci 5 yıllık plan uygulanmaya başlandı. Devlet yiyecek üretimini kontrolüne almak için, asker zoruyla köylülerin tüm mallarına el koydu ve bu arada birkaç milyon köylüyü öldürdü.

1930-37 arasında işçilerin ücretleri yarıyarıya düştü. Bundan sonra Sovyet Rusya'nın bütün eksenini değiştirdi. Ayrıcalıklı bir bürokrasi, bir egemen sınıf olarak dünyanın diğer egemen sınıflarıyla rekabet edebilmek için en baskıcı yöntemlerle Rusya'yı bir süper güç haline getirme mücadelesine girişti. Uluslararası sosyalizm anlayışı, yerini devlet kapitalizmine bıraktı.

Leon Troçki ve sonrası

Stalin 1920 ve 30'lu yıllarda "sosyalizm" adına her türlü baskı ve sömürüyü, katliamı ve milliyetçiliği aklarken Leon Troçki ve çevresindeki az sayıda insan aşağıdan sosyalizmin bazı temel unsurlarını canlı tutmayı başardılar.

Sosyalizmin demokratik özü yok edilmişti. Stalin'in "sosyalizmi" yukardan sosyalizmin bir türüydü. Bürokratik bir elit, sınıfı temsilen, sınıf adına ülkeyi yönetiyordu. Troçki, sosyalizmin işçi sınıfının kendi iktidarı olduğunu savunuyordu. Ayrıca "tek ülkede sosyalizm" şeklindeki milliyetçi anlayışa karşı sosyalizmin ancak bir dünya sistemi olarak kurulabileceğini savundu. Bunu yaparken Marks'ın, Lüksemburg'un ve Lenin'in enternasyonalizmini savunuyordu.

Rusya'da Stalin'in karşı devriminin başarıya ulaştığı, Hitler ve Mussolini faşizminin Avrupa'yı sarıp, işçi hareketlerini ezdiği bir dünyada enternasyonalizmi ve aşağıdan sosyalizm geleneğini savunmak kolay değildi. 1940'da öldürülünceye kadar Troçki'nin peşinde hem kapitalist hükümetlerin polisleri ve faşistler, hem de Stalinist ajanlar vardı.

Troçki, sürekli devrim teorisini geliştirmemiş, 1917 Devrimi'ne önderlik etmemiş ya da Kızıl Orduyu kurmamış bile olsaydı; sosyalizm ateşini canlı tutmak için 1930'larda gösterdiği çaba, onu enternasyonalist sosyalizm geleneğinin vazgeçilmez bir parçası yapıyordu. Ancak 1930'ların koşulları Troçki'nin görüşlerini etkiledi. Bu dönemde işçi sınıfı hareketiyle gerçek bir ilişkisi yoktu. Troçkist hareket birçok ülkede küçük aydın çevrelerinden ibaret kaldı. Bu dönemdeki sorunlar Troçki'nin Rusya'yı analiz edişindeki yanlışlıkla bütünleşti. Troçki, Stalinist Rusya'nın ve bürokratikleşmenin ilk eleştirisini yapmış olmasına, sovyetlerin, sendikaların yok edildiğini görmüş olmasına ve bunlara karşı muhalefete önderlik etmiş olmasına rağmen yine de bu toplumun dejenere olmuş bir işçi devleti olarak kaldığını savundu. Bunu yaparken tek bir kritere dayanıyordu: Devlet mülkiyetinin varlığı.

Stalin, özel mülkiyete dayalı bir kapitalizmi yeniden kurmamıştı. Ama devlet mülkiyeti ve planlı ekonomi bir devleti işçi devleti yapmaya yetmez. Marks ve Lenin'e göre işçi devleti işçilerin toplumu kontrol etmesine, kendi organlarında karar vermesine dayanır. İşçiler devleti yönetmelidir. İşçi iktidarı ve demokrasisi olmalıdır. Mülkiyetin biçimi önemlidir. Fakat bu, toplum ve devletin temel yapısı hakkında bize birşey ifade etmez. Marks'ın da sürekli tartıştığı gibi, devlet iktidarı ve ekonomik üretimin kimin kontrolünde olduğu önemlidir.

Devletleştirilmiş mülkiyet ve plan, Rusya'nın özellikleriydi ama sorun devleti yani bu mülkiyeti kimin kontrol ettiği idi? Eğer işçiler değilse kimdi? Troçki ayrıcalıklı bürokrasi yanıtını verdi. Eğer bu bürokrasi devlet gücünü kullanarak, üretim ve birikimi insan ihtiyaçları değil de diğer kapitalist devletlerle rekabet için kullanıyorsa işçi devle-

tinden bahsedilemez. Karşımızda bürokratik bir devlet kapitalizmi vardır. Bürokrasi, bu devleti kontrol eden egemen sınıftır.

Troçki'nin mülkiyet biçimini işçi devleti açısından başlıca kriter haline getirme hatası, kendinden sonraki troçkist hareketin aşağıdan sosyalizm geleneğinden sapmasına yol açtı. İkinci Dünya savaşından sonra Stalin Doğu Avrupa'yı işgal edip buralarda ordu ile tepeden aşağı, kendi kontrolünde rejimler kurduğunda troçkist hareket bir ikilemele karşı karşıya kaldı. Ya Rusya'ya tıpatıp benzeyen bu devletlere işçi devleti diyecekti ki, bu takdirde işçi sınıfının eylemi olmadan da işçi devleti kurulabileceğini kabul etmiş olacaktı, ya da bu devletlerin kapitalist olduğunu kabul ederek aynı tipteki Rusya'ya işçi devleti demekten vazgeçeceklerdi. Troçkist hareket birincisini, yani Troçki'nin karşı devrimci olarak nitelediği stalinist rejimin ordularının, işçi devleti kuracak kadar ilerici olduğunu kabul ettiler ve "sosyalizm işçi sınıfının kendi eseri olacaktır" şeklinde olan en temel tezi terketmiş oldular.

İşçi sınıfı eylemi dışında, gerillaların, küçük teknokratların vb'nin iktidara gelip endüstrileştirdikleri ülkeler de işçi devleti olabilecekti. Çin, Küba, Cezayir ve diğerleri de işçi devleti olarak nitelendi. Troçkist hareket bu anti-demokratik devlet kapitalisti rejimlere ileri bir rol yüklemeye sürüklendi ve aşağıdan sosyalizm geleneğinden koşturdu.

Günümüzde aşağıdan sosyalizm

İkinci Dünya Savaşı sonrasındaki dönemde devrimci sosyalizm her yerde bir geri çekilme dönemi yaşadı. Hem Rusya ve Doğu Avrupa'da hem de dışarda, "sosyalizm" diye anlatılan, bilinen ve milyonlarca insanın sosyalizm olarak savunduğu şey stalinizm, yani yukarıdan sosyalizmdi.

Çin ve Küba'da başarılı ulusal kurtuluş savaşları verildi. Ama bunların sosyalist olduklarının savunulması sosyalist geleneği gölgeledi. Çin'deki ulusal kurtuluş hareketine, işçi sınıfı içinde hiçbir tabanı olmayan gerillalar önderlik ediyordu. Mao'nun ordusu Çin'in büyük şehirlerine girdiğinde işçilere işte kalıp menejerlerinin emirlerine uymaları söylendi. Küba'da bir gerilla grubu hükümeti devirdi. İşçiler 1959 Küba devriminde hiçbir ciddi rol oynamadılar. İkisinin de işçilerin kendi eylemleri ile kurtuluşu veya işçilerin kendilerini devlet olarak örgütlemesi ile ilgisi yoktu. Her iki rejim de kendine Rusya'nın totaliter devlet kapitalizmini model aldı. Tüm seçimlerin anlamsızlaştığı tek parti devletleri yaratıldı. Muhalefet partileri yasaklandı. Sendikalar devlete bağlandı. Basın sansürlendi. Muhafifler hapsedildi, öldürüldü. Bütün ekonominin kontrolü devlete verildi. Bu devlet kapitalisti diktatörlüklerin kendilerine sosyalist demeleri, dünya tarihinin en demokratik toplum biçimi olan sosyalizm için korkunç bir çarpıtma idi.

Ancak bu toplumlar kapitalizmin çelişkilerinden kaçamadılar ve diğer ülkelerde olduğu gibi buralarda da işçi sınıfı direnmeye başladı. 1953'de Doğu Almanya'da başlayan grev ve gösteriler, 1956'da Macaristan ve Polonya'ya sıçradı. 1967'de Çin'de, 1968'de Çekoslovakya'da, 1970, 76 ve 80'de Polonya'da, 1980'lerin sonunda Polonya ve Yugoslavya'da direniş devam etti. Ve nihayet 1989'da Tiannenman Meydanı yaşandı ve D. Avrupa devrimleri Stalinist rejimleri ve diktatörlükleri devirdiler ve bu rejimlerin sosyalizmle alakası olmadığını gösterdiler.

Dünya ekonomisinin 1945-68 arası genişleme döneminden sonra girdiği aşağı doğru eğim en dip noktasına ulaştı. Şu anda dünya kapitalizmi 1929'dakinden bu yana en derin krizini yaşıyor. Kapitalizm 1929 krizini İkinci Dünya Savaşı ve Avrupa'da faşizmle işçi sınıfının boğazına basarak ve milyonları öldürerek çözebildi. Bugünkü kriz kendini ilk olarak daha zayıf olan devlet kapitalisti parçasında hissettirdi. Ancak batı kapitalizminin muzaffer olduğu, "komünizmin" öldüğü propagandası uzun sürmedi. Çünkü kısa bir süre sonra durgunluk ve kriz başta ABD ve İngiltere daha sonrada Almanya ve Japonya'da etkilerini gösterdi.

Körfez savaşının herbir gününde harcanan para miktarı, Afrika'da açlıktan ölme durumunda olan 20 milyon insanı aylarca doyuracak miktardaydı. Dünyanın her yanında fabrikalar kapanmaya, işsizlik hızla artmaya başladı. Somali nüfusunun 1/5'i yardım gelmezse 6 ay içinde açlıktan ölecek. Avrupa'da faşist hareketler güçleniyor ve Yugoslavya'da aylardır kanıksanmış hale gelen savaşta onbinlerce insan öldürüldü ve öldürülmeye devam ediyor. Dünya Bankası'nın verilerine göre 800 milyon insan "yoksulluk" sınırının altında yaşıyor. Her dakika 28 insan açlık ve ilgili hastalıklardan ölüyor, bunların 2/3'ü çocuk. Öte yandan dakikada 1 milyon dolardan fazla para silahlara harcanıyor. Bunların hiçbiri kaçınılmaz değil. Açlık ve yoksulluğu ortadan kaldırmanın araçları mevcut. Sorun maddi kaynak yokluğu değil, toplumsal bir sorun. Sorun, ekonomik ve askeri rekabet temelinde kurulmuş olan toplumun barbarca öncelikleridir.

Tek çözüm, üretimin kontrolünün kapitalist azınlığın elinden alınması ve çalışan insanların kendi organları ile demokratik bir işçi devletinde toplumu nasıl örgütleyeceklerine ve üretilen servetin nasıl harcanacağına karar vermesi. İnsanlığın kurtuluşu, dünya işçi sınıfının kendi kurtuluşuyla mümkündür.

Yeni bir özgürlük ve bolluk toplumuna geçiş, bir dünya işçi devletleri federasyonu ile, dünya çapında işçi iktidarı ile mümkün. Böyle bir toplum yaratmak isteyenlerin önündeki en önemli iş, aşağıdan sosyalizm bayrağını yükseltmek ve sosyalizm ile demokrasinin ayrılmazlığını savunmaktır. Sosyalizmin, demokratik özü ve insanın özgürleşmesi anlatılmalıdır.

İşçi sınıfının 150 yıllık mücadele tarihinin deneyimleri içinde şekillenen aşağıdan sosyalizm geleneğinin saptığı ikilem bugün her zamankinden fazla geçerlidir. Önümüzde iki seçenek var: **Ya sosyalizm, ya barbarlık.**

Sosyalist bir toplum için bugünden örgütlenmek, işçi sınıfının ve ezilenlerin her mücadelesinin içinde yer almaya çalışmak ve sınıfın daha büyük hareketlilikleri için hazırlanmak gerekiyor. Sosyalist bir İşçi Partisi'ni inşa etmek, bu aracı kullanmak için bugünden mücadele etmek gerekiyor. Dünyayı değiştirebilecek bir hareket inşa edebiliriz, sosyalizmi kurmak için bize katılmaz mısınız?

Önümüzde kazanılacak bir dünya var!!!